

29/7
**I statsrådet Karin Kocks
 söndagsbetraktelse**

finns ett par uttalanden som förtjänar en kommentar. Enligt det officiella referatet yttrade fru Kock att "vi lever i en oas", och därför borde "talet om vanstyre försvinna". Synpunkten är sannerligen inte ny; att den gång på gång upptas från regeringshåll visar hur svårt man har att försvara sig och vilka torftiga argument som därför måste tillgripas. Att Sverige har det bättre än de krigshärjade länderna är lika ostridigt som självklart; denna truism är intet värn mot påpekandet att regeringens missgrepp och underlåtenhetssynder försatt oss i ett sämre läge än som behövs. Skall kritik av regeringen inställas så länge det finns länder i Europa som på grund av kriget har en lägre levnadsstandard än vårt land?

Fru Kock betonade vidare att vi måste exportera även sådana varor som vi lider brist på i Sverige, detta "för att vi skall kunna importera och för att vi skall kunna lämna vårt bidrag till den europeiska återuppbyggnaden". För de väldiga leveranser som regeringen utlovat till Ryssland gäller uppenbarligen icke det första motivet; här är det fråga om varusändningar på kredit, och denna export är alltså ett direkt hinder för betalda leveranser till andra länder som skulle kunna öka vår möjlighet till import av behövliga varor. Om uttalandet har någon mening, måste denna alltså vara att exporten på kredit till Ryssland är att fatta som bidrag "till den europeiska återuppbyggnaden". Detta motiv för rysskrediten har aldrig förr ställts i förgrunden; enligt detsamma är denna kredit att fatta som en ren nödhjälpsaktion. Så långt har alltså försvaret för det ryska avtalet flyttats tillbaka från tidigare positioner.

Statsrådet Kock synes i sitt tal ha eftersträvat en ansamling av harmlösa yttranden. Trots detta har hon inte kunnat undgå att blottställa svagheter och oklarheter i regeringens propaganda.

30/7
**Det är glädjande
 att utrikesdepartementet**

publicerat en kommuniké rörande de ryska diplomaternas spioneri, men innehållet i denna är endast delvis tillfredsställande. Man måste utgå från att det "påtalande" av den ryska resan som utrikesledningen presterat i själva verket innebär en begäran om de felandes återkallande, men någon officiell bekräftelse på detta antagande har inte erhållits. Andra frågor som diplomaternas uppträdande ger anledning till blir alls inte berörda. **Det är klarlagt att fotografering skett även inom för utlänningsförbjudna områden, men dessa foto-**

grafier tycks inte ha blivit undersökta, än mindre omhändertagna av svenska myndigheter; major Konnov kan belåten återvända till sitt land med de uppgifter och bilder han lyckats förskaffa sig på ett otillåtet sätt. Immunitetsbegreppet får alltså en så vidsträckt tolkning att det inte blott skyddar en diplomat för det straff som skulle drabbat en annan utlännings utan också ger honom rätt att till fullo utnyttja resultaten av sin kunskapsverksamhet. Ej heller meddelar utrikesledningen de skäl som föranlett den att ingripa först sedan resan är slutförd, intet säges om åtgärder för att förekomma ett upprepande av det skeddade eller om de brister i den svenska övervakningen som nu framträtt.

En förställd och i och för sig berättigad önskan att inte irritera en mäktig grannstat ligger uppenbarligen bakom den tystnad regeringen iakttar — och gärna vill utsträcka till andra. Regeringen tycks emellertid inte förstå att mörkläggningen nu liksom tidigare är farlig, därför att den inger svenskarna själva en känsla av oro och osäkerhet. Hur långt har det inte gått — så resonerar man, och så måste man resonera — då ryska diplomater ogenerat finkammar militärt viktiga gränsområden och då detta får ske under de svenska myndigheternas ögon? Utrikesminister Undén hörde till dem som starkast ingrep mot hemlighetsmakeriet under kriget och som klarast betonade att detta system skadade vår tillit till statsledningen och vår förtrostan på dess kraft att motstå påtryckningar. Hr Undén vid makten har tyvärr visat sig vara en annan än hr Undén som fri bedömare och kritiker.